

T-186

BOSNA I HERCEGOVINA
TUŽILAŠTVO-TUŽITELJSTVO BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO
Broj: **KT-RZ-26/05**
Beograd, 02.08.2010. godine

**ZAPISNIK
O SASLUŠANJU SVJEDOKA**

Sastavljen dana 02.08.2010. godine u prostorijama Tužilaštva za ratne zločine Republike Srbije u Beogradu, na osnovu Memoranduma o saglasnosti u ostvarivanju međusobne saradnje u borbi protiv svih oblika teškog kriminala, u krivičnom predmetu broj: **KT-RZ-26/05** protiv osumnjičenih Srećka Hercega, Ediba Buljubašića, Ivana Zelenike, Ivana Petrušića, Marine Grubešić, Ivana Medića i Zvonimira Bjeliša, zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv čovječnosti iz čl. 172. i Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 173. Krivičnog zakona BiH.

PRISUTNI:

1. Stručna saradnica: Emily Tarr
2. Svjedok: Bojanić Slavko
3. Prevodilac: Svjetlana Barošević
4. Zapisničar: Ajla Smajić
5. Pripravnik: Milica Vukotić

Započeto u 13:45 sati

Na osnovu člana 86. stav 2. opominjem Vas da ste dužni govoriti istinu. Ne smijete ništa prešutjeti. Upozoravam Vas da je davanje lažnog iskaza krivično djelo propisano članom 235. Krivičnog zakona BiH za koje je zapriječena kazna zatvora od 6 mjeseci do 5 godina.

Na temelju člana 86. stav 3. svjedok o sebi daje slijedeće podatke:

Prezime i ime: Bojanić Slavko

Ime oca:

Ime majke:

Djevojačko prezime majke:

Datum vašeg rođenja:

Mjesto rođenja:

Šta ste po zanimanju:

Jeste li zaposleni i gdje:

Da li ste udati-oženjeni:

Imate li djece:

Čiji ste državljanin:

Nacionalnost:

Jeste li u srodstvu sa osumnjičenim: ne

Tačna adresa mjesta boravka na koju ćete primati pismena i broj telefona

Slavko Bojanić

Konstatuje se da se pozvani svjedok saslušava u postupku pružanja pravne pomoći na osnovu Memoranduma o saglasnosti u ostvarivanju međusobne saradnje o borbi protiv svih oblika teškog kriminala, te da će se u svojstvu svjedoka saslušati u skladu sa odredbama Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine.

Na osnovu člana 8. ZKP BiH obavještavate se da su pred ovim Tužilaštvom u ravnopravnoj upotrebi službeni jezici Bosne i Hercegovine bosanski, hrvatski i srpski i oba pisma – ćirilica i latinica. Ukoliko ne razumijete službeni jezik Tužilaštva osigurat će se usmeno prevođenje Vaše izjave kao i isprava i drugog dokaznog materijala.

Da li razumijete službeni jezik Tužilaštva i na kojem pismu želite da se sačini zapisnik? Razumijem službeni jezik Tužilaštva, želim da se zapisnik sačini na latinici.

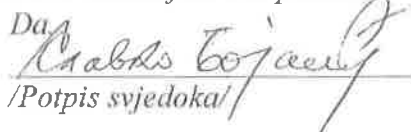

/Potpis svjedoka/

Na osnovu člana 83. ZKP-a BiH imate pravo odbiti svjedočenje samo ako ste u bračnom ili rodbinskom odnosu sa osumnjičenim.

Na osnovu člana 84. ZKP-a BiH, imate pravo da ne odgovarate na pitanja ako bi Vas istinit odgovor izložio krivičnom gonjenju, ukoliko želite odgovarati i na ta pitanja možete tražiti imunitet. Imunitet Vam daje tužitelj. Ukoliko dobijete imunitet tada ste dužni svjedočiti i o tim pitanjima nećete biti krivično gonjeni osim ako date lažnu izjavu. Imate pravo tražiti da Vam Sud odredi savjetnika ukoliko niste u stanju sami kao svjedok štiti svoja prava.

Na osnovu člana 91. ZKP-a BiH možete tražiti da budete saslušani u svojstvu zaštićenog svjedoka u skladu sa Zakonom o zaštiti svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka.

Da li razumijete ove pouke?

Da

/Potpis svjedoka/

IZJAVA SVJEDOKA :

PRAVNI SARADNIK: Da li ste razumjeli sve pouke ?

SVJEDOK: Samo da vam kažem da u Mostaru nisam ostvario sva svoja prava, pa ne bih želio da ljudi u Mostaru saznaju da sam svjedočio.

PRAVNI SARADNIK: Ako nemate nikakvih drugih pitanja, ja bih vam objasnila kako se traže zaštitne mjere za svjedoke od strane suda. Imate li drugih pitanja ?

SVJEDOK: Nemam.

PRAVNI SARADNIK: Sud vam može dodijeliti mjere zaštite. Tužilac obično od suda traži da vam odobri zaštitne mjere prije nego dođe do podizanja optužnice. Te mjere mogu obuhvatati da svjedok dobije pseudonim, a u podnesku tužilac mora navesti razloge, kao što je u vašem slučaju strah od odmazde ili radi sigurnosti vas i vaše porodice.

SVJEDOK: Svi su oni fini i lijepo pričaju sa mnom, ali šta znam šta se može desiti.

PRAVNI SARADNIK: Mi ćemo danas samo obaviti jedan razgovor s vama, to ne znači da će vaš identitet biti otkriven. Prije nego se digne optužnica mi ćemo vas kontaktirati i pitati da li želite da budete svjedok u ovom predmetu i da li želite da zatražimo zaštitne mjere za vas.

SVJEDOK: Ja sam čovjek u godinama, imao sam izjavu, izišao iz zatvora kao
 nisam donio dokumentaciju ali vam je mogu aostaviti. Sve su to neke posljedice zatvora.

PRAVNI SARADNIK: *Bilo bi dobro ukoliko biste nam mogli dostaviti te dokumente.*

SVJEDOK: *Poslaću po ženi koja sutra ima zakazan intervju. Nisam znao o čemu se radi, zato nisam ni ponio.*

PRAVNI SARADNIK: *Nema problema. Ukoliko pristanete u fazi sudskog postupka da svjedočite, može se organizovati da svjedočite iz Beograda putem video veze.*

SVJEDOK: *Zависи gdje će se održati suđenje.*

PRAVNI SARADNIK: *Suđenje će biti u Sarajevu.*

SVJEDOK: *Nije problem, ja mogu i doći ako budem zdrav.*

PRAVNI SARADNIK: *Imam nekoliko pitanja za početak.*

SVJEDOK: *Da*

PRAVNI SARADNIK: *Kako se danas osjećate fizički ?*

SVJEDOK: *Godine čine svoje i posljedice zatvora, ali njih mora biti.*

PRAVNI SARADNIK: *Da li se osjećate fizički spremno da razgovarate sa mnom ?*

SVJEDOK: *Da.*

PRAVNI SARADNIK: *A mentalno ?*

SVJEDOK: *Da.*

PRAVNI SARADNIK: *Da li ste pod uticajem lijekova koji bi vas mogli spriječiti da razgovarate?*

SVJEDOK: *Popio sam lijekove jutros.*

PRAVNI SARADNIK: *Da li ste pod uticajem alkohola ili droge ?*

SVJEDOK: *Ne pijem alkohol, čak ni kafu.*

PRAVNI SARADNIK: *Jeste li došli dobrovoljno ?*

SVJEDOK: *Jesam.*

PRAVNI SARADNIK: *Da li vas je iko prisiljavao ili prijetio, vršio pritisak na vas ?*

SVJEDOK: *Nije.*

PRAVNI SARADNIK: *Da li vam je iko obećao materijalnu ili finansijsku pomoć da dođete ovdje ?*

SVJEDOK: *Nije.*

PRAVNI SARADNIK: *Da li ste vi svjedočili u bilo kojem drugom predmetu o ratnim dešavanjima, a da ste dobili mjere zaštite ?*

SVJEDOK: *Nikada u životu nisam svjedočio.*

PRAVNI SARADNIK: *Od imena koje sam pomenula na početku, da li ste s nekim u srodstvu ?*

SVJEDOK: *Nisam.*

PRAVNI SARADNIK: *Da li su vam neka od imena poznata ?*

SVJEDOK: *Da, iz zatvora, ali prije nisam čuo za njih.*

PRAVNI SARADNIK: *Dali ste nam ranije izjavu na 01.07.1994. godine i prije nego smo krenuli sa razgovorom, dala sam vam da tu izjavu pročitate. Da li je sve u njoj tačno ?*

SVJEDOK: *Tačno je.*

PRAVNI SARADNIK: *Dakle sve je tačno kako se vi sjećate tih događaja koji su se tada desili ?*

SVJEDOK: *Možda sam jedan događaj izostavio, kada su nas tjeroali da blejimo.*

PRAVNI SARADNIK: *Ja ću za zapisnik samo reći da ovaj vaš prethodni zapisnik obilježavamo kao Aneks A. Sada ste rekli da ste zaboravili reći jednu stvar. Hoćete li reći nešto detaljnije ?*

SVJEDOK: *Izveli su nas i tjeroali da pasemo travu koja je u to doba godine bila suha. Da bi je pasli morali smo blejati kao ovce. I pokazivati njima ne samo formalno, nego da pokažemo da jedemo travu.*

PRAVNI SARADNIK: *Koliko se često to dešavalo ?*

SVJEDOK: *Nekoliko puta su oni nas tjeroali.*

PRAVNI SARADNIK: *Ja bih vas sada konkretno pitala za ova imena koja su pomenuta na početku razgovora.*

SVJEDOK: *Koliko se sjećam najviše nas je tjerao Maks, Rajić Toni, pa bi nas čak tukao. On je kao neki karatista, ne znam. Pa jedan 'Dugi' su ga zvali. Zaboravio sam njegovo ime.*

Mijenjali su se često i svako se izživljavao na svoj način. Svako je htio da se izživljava, skakali su nam po leđima, zatrče se pa skaču.

PRAVNI SARADNIK: Vezano za premlaćivanja, da li se to dešavalo svakog dana ?

SVJEDOK: Svaki dan i svaku več. Oni bi uveče kad zaključaju prostorije dolazili na prozore. To je bio hangar bez prozora, samo rešetke, negdje je prozor bio podijeljen na četiri ili šest. Onda bi zvali sve redom, dođe na svaki prostor najmanje po dvojica i zovnu, jedan drži a drugi udara tim što ima u ruci, drvenim predmetima, daskama. To su skoro svi radili. Ja da nabrojim imena, neću pogriješiti koga god spomenem. Koliko sam ja njih shvatio to je bila jedna grupa koja je bila zadužena kao stražari ali od ovih je sigurno svaki tukao.

PRAVNI SARADNIK: Sjećate li se konkretno njihovih imena ?

SVJEDOK: Ovog Medića su zvali 'Kobra', mislim da su ga tako zvali. Bio je neki 'Menduha', 'Minduša'. Nekada su se pazili. Bilo je ljudi u logoru iz njihovog kraja, svi su se znali. Po tome smo im i doznali prava imena.

PRAVNI SARADNIK: Zna li ko je bio upravnik zatvora u to vrijeme ?

SVJEDOK: Bio je Srećko Herceg, on se jednom predstavljao. A Buljubašić je bio iznad njega, a isto se predstavljao kao upravnik zatvora.

PRAVNI SARADNIK: I oni su se zatvorenicama predstavljali kao upravnici zatvora ?

SVJEDOK: Da, sjećam se da se Srećko predstavljao kao upravnik, a Buljubašić se isto tako predstavljao, on je bio

PRAVNI SARADNIK: Sjećate li se Marine Grubešić ?

SVJEDOK: Svakako, imala je i sestru. Marina i Gordana. Bila je i još jedna ženska, sjetiću se imena. Ta Marina je isto dolazila i tukla zatvorenike. Svaki dan je jednog Pejaka iz Mostara tukla nogama. Ovaj Srbin, jedini Srbin u kampu isto.

PRAVNI SARADNIK: Da li je on bio stražar ?

SVJEDOK: Da, on i njegov otac su dovedeni u Dretelj, pa je on prešao njima, i onda su mu oca pustili. Sjetio sam se da je ova ženska Šuta Marina, za prezime sam siguran, mislim da je bila Marina. Ona je bila još gora.

PRAVNI SARADNIK: A Ivan Zelenika ?

SVJEDOK: On je bio u Mostaru, u Policijskoj stanici HOS-a koja je bila u bivšoj Vojnoj ambulanti.

PRAVNI SARADNIK: To je Vojna ambulanta koju spominjete u vašoj izjavi iz 1994. godine ?

SVJEDOK: Da. Ja mislim da su kroz tu Vojnu ambulantu prošli svi logoraši iz Mostara prvo. Onda su odvođeni u Dretelj.

PRAVNI SARADNIK: Dok ste bili u Dretelju, da li se sjećate Nenada Markovića ?

SVJEDOK: Ja sam ležao na dnu te prostorije, a on je bio na vrhu. Oni su ga toliko tukli, da se nije moglo zaspiti od njegovih jauka. Koliko je meni poznato da su ga ove dvije, Marina Grubešić i njena sestra tukli. Ja sam to posumnjao i provjerio kod ovog Pejaka, jer je Pejak spavao blizu Markovića. Pejak je iz Mostara, znao sam ga dobro. Od batina on nije mogao držati vodu u rukama. Tražio je vode i nije mogao držati čašu, sve se prosipalo. Onda su ga odveli u jedan stacionar, i mislim da je tu i umro.

PRAVNI SARADNIK: Vi ste rekli da ste ga vidjeli u tom stanju. Da li se ikada uspio oporaviti ili je postajalo sve gore i gore ?

SVJEDOK: Kada je odveden u stacionar, više nije dolazio.

PRAVNI SARADNIK: U vašoj izjavi ste također govorili o Jovi Pejanoviću.

SVJEDOK: Bio je moj dobar prijatelj, načelnik SUP-a u Mostaru. Mi smo skupa došli u Dretelj. On je legao odmah kuda se ulazi na vrata. S obzirom da je bio u SUP-u njega su puno tražili, i ko je god ulazio udario bi ga. On je bio šećeraš, imao je šećernu bolest.

PRAVNI SARADNIK: Je li vam govorio da se brine za svoje zdravlje jer je imao šećer ?

SVJEDOK: Žalio se da mu je bilo preteško, da ne može izdržati više. Njega su jako povrijedili u nogu, tako da je dobio gangrenu. Jednom je išao kod ljekara sa mojom ženom, i nisu ga uopšte liječili, a to ga je zahvatilo dobro. Jednu je več došao Primorac, ja mislim da je bio Primorac i rekao da ga vodi u Split da mu kidaju nogu. Međutim nikada više nije došao. Kada je dolazio Crveni krst kasnije u Čapljinu, kada su nas prebacili u drugi logor, mi smo

tražili da nađu gdje je Jovo Pejanović. Oni su tražili ali nisu našli da je ikada bio u splitskoj bolnici.

PRAVNI SARADNIK: Sjećate li se oko kojeg je datuma odveden u bolnicu u Splitu ?

SVJEDOK: Mi smo došli oko 18. jula, a to je bilo mislim koncem jula mjeseca 1992. godine.

PRAVNI SARADNIK: U vašoj prethodnoj izjavi ste spomenuli i Božu Balabana.

SVJEDOK: Radio je u aero klubu kao instruktor letenja.

PRAVNI SARADNIK: Jeste li ga poznavali prije nego ste došli u kamp ?

SVJEDOK: Nisam, samo sam ga znao ovako. Oni su doveli jednu grupu Mostaraca, ne sjećam se na koji datum, i onda su oni, svaku grupu koja dođe odmah zvali najviše njih da ih tuku. Uveče su ih zvali na prozore kao nove da vie šta ih čeka. On nije htio da dođe tamo. Buljubašić je otključao vrata, donio ključeve, i njih je bilo dosta. Otvorili su, izveli ga napolje, i svi koji su bili, tu je bilo oko petnaestak njih sigurno, tukli su ga. Nije se moglo ostati od dernjave. Žena mu je bila u ženskom logoru. Doživao je ženu i svakoga, dok nije počeo buncati. Onda se ušutio, kada je već bio gotov. Ubacili su ga u našu baraku, jednu ruku su mu zavezali liscama za rešetku na prozoru. Kad je svanulo, ušli su unutra, ne znam jel jedan bio Maks, pogriješiću, zovnuo je Branka Simića, logoraša isto, čini mi se iz Mostara, bio je tu sa ocem u zatvoru, i dali su mu neku palicu da udara po njemu. Kaže 'Ovaj čovjek je mrtav'. Onda su došli i Božu su odnijeli negdje.

PRAVNI SARADNIK: Znači vi ste bili cijelo vrijeme u hangaru kad se to dešavalo ?

SVJEDOK: Da, svi smo bili, oni su došli rano ujutro. Mi nismo mogli izlaziti kad smo htjeli. Rijetko su nas puštali, čak i one koji su žene imali tamo.

PRAVNI SARADNIK: Navodno je dolazilo i do druge vrste maltretiranja zatvorenika, onih koji su bili u hangaru. Dakle, govori se o seksualnom zlostavljanju muških zatvorenika?

SVJEDOK: Oni su došli uveče pa su, čini mi se Slavka Bogdanovića i još jednog, tjerali su ih da rade svašta, da uzimaju polni organ u usta, a onda iz njihovih reakcija vidjelo se da traže da rade svašta.

PRAVNI SARADNIK: Jesu li to radili pred drugim zatvorenicima ?

SVJEDOK: To su radili noću, svi smo bili tu. Samo što, ako sam ja malo podalje, onda slabije vidim od onih koji su naprijed. Svjetla nije bilo, jedino malo mjesecine ili njihove baterije. Unutra nije bilo svjetla.

PRAVNI SARADNIK: Jesu li drugi ljudi koji su bili u hangaru pričali o zlostavljanju ?

SVJEDOK: Čuo sam da su ih gole postrojavali, ali ja nisam bio tu, ja sam kasnije došao. Onda su im, jednom Stošiću malom, ili tako nešto, Saša mu je ime, on je bio u Njemačkoj sa porodicom, i pričao je da je dobio poziv od JNA da dođe u vojsku i otišao je tačno pred rat, bio je u Sloveniji ja mislim. Onda, kada je to počelo povukao se i imao je u Novom Travniku još neke rodbine, pošao je tamo. Kuda je išao ne znam, ali je prolazio kroz Zapadnu Hercegovinu, Ljubuški ili Posušje i kada ga je hrvatska vojska legitimisala, vidjeli su da je prema imenu i prezimenu. Odmah su ga skinuli i tukli. Dovedi su ga na kraju u Dretelj. Njemu su svašta radili, nagovorili su ga da prizna, praktično prisilili ga da prizna da je ubio 40 Hrvata. I kada je god neko došao, oni su govorili evo ga 'Tenkista'. Dečko je imao dvadeset godina, nije ni vidio tenka. Pitali su ga 'Koliko si naših vojnika ubio?', morao je reći '40'. Vazda su ga tukli, zabijali su mu eksere ispod noktiju. Ja nisam bio, ja sam došao kasnije, kada su njega operisali tamo bez ikakve anestezije u bolničkom hodniku na klupama. Onaj doktor, mi smo ga zvali 'Mengele', Hranilović. Operisao ga je tako, držali su ga, kažu da se od bolova svuda čula njegova jeka. I ta mu rana nije zarasla do 31. oktobra kada smo razmijenjeni. Udarali su ga pored nje najviše.

PRAVNI SARADNIK: Sjećate li se ko ga je najviše udarao ?

SVJEDOK: To se ne može opisati. Oni su svi ulazili, po danu ako nismo išli da nešto radimo, vrata su bila otvorena. To je njima zabava bila, oni su slobodno ulazili i radili sve što hoće. Onaj Zoran iz Konjica, on uđe slobodno, uhvati nekoga i bije ga do iznemoglosti. Svaki put kad je došao, došao je do mene i nogom me po glavi. Kako sam se instiktivno držao rukom, to se sve ponavlja dok ja njega ne pustim da udara. Znam Šiptar onaj, Krasnići se mislim zove, poginuo sa Kraljevićem, on bi toliko tukao da nije više mogao mrdnuti sa sobom, i mene i

koga god uhvati. Svejedno mu je bilo ko je to. Ovaj Maks i svi, ko god uđe, on i Kobra, to je Medić, jednostavno uđu i rade šta god hoće.

PRAVNI SARADNIK: Sjećate li se vana Petrušića ?

SVJEDOK: Ne. Možda da ima nadimak, možda bih se i sjetio.

PRAVNI SARADNIK: Obzirom da je vaša prethodna izjava bila jako opširna i da sam vam ja postavila danas neka pitanja koja se odnose na naše osumnjičene, ja nemam više pitanja za vas. Je li imate nešto da dodate, ili da kažete nešto što sam izostavila ?

SVJEDOK: Nemam, to se riječima ne može opisati, tjerali su nas da glumimo avione, da padamo na tlo, ali se nismo smjeli dočekati rukama. Ili kad smo bili u Mostaru, u Ambulanti, oni ti daju bedž i vojničku kapu. Znam Boškovića Boška kad su doveli, on je došao u svojim gaćicama, a na njemu je bio šinjel i šapka. Tako su ga obukli da bi dokazali da je on bio u vojsci i da je neprijatelj. Stavljali su nam vojničku kapu, bedž, šapku, i to je znak da tuku svakoga ko stigne.

PRAVNI SARADNIK: Šta je bilo na tom bedžu ?

SVJEDOK: Meni su dali bedž od kralja Nikole, crnogorskog. To mi je dao Vučić Borislav, čuvar u Mostaru. Zapamtio sam to prezime.

PRAVNI SARADNIK: To je to, imate li vi još nešto dodati ?

SVJEDOK: Koje dokumente da pošaljem ?

PRAVNI SARADNIK: Pošaljite vaše dokumente po supruzi i mi ćemo ih kopirati.

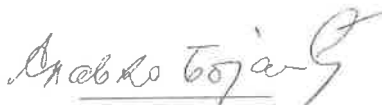
SVJEDOK: Imam rješenje o . . . i dobili smo u drugom logoru kada smo prešli u Grabovinu u Čapljinu, Crveni krst je dolazio i izdali su nam potvrdu.

PRAVNI SARADNIK: Može.

Ono što ćemo sada uraditi je da ćemo isprintati vašu izjavu, pogledajte je da vidite da li smo unijeli sve onako kako ste rekli, i da je potpišete.

Završeno u 14:45 sati.

Zapisničar

Svjedok

Stručna saradnica